

PARLAMENTUL EUROPEAN

2004

2009

Document de ședință

A6-0196/2009

1.4.2009

RAPORT

privind cererea de apărare a imunității și privilegiilor lui Aldo Patriciello
(2008/2323(IMM))

Comisia pentru afaceri juridice

Raportor: Aloyzas Sakalas

CONȚINUT

	Pagina
PROPUNERE DE DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	5
ANEXĂ: Articolul 68 alineatul (2) din Constituția Republicii Italiene	9
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	10

PROPUNERE DE DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

privind cererea de apărare a imunității și privilegiilor lui Aldo Patriciello (2008/2323(IMM))

Parlamentul European,

- având în vedere cererea lui Aldo Patriciello pentru apărarea propriei imunități ca urmare a procedurii de urmărire penală declanșate împotriva acestuia de tribunalul districtual din Campobasso, datată 11 noiembrie 2008 și comunicată în ședință plenară la 20 noiembrie 2008,
 - în urma audierii lui Aldo Patriciello, în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul de procedură,
 - având în vedere articolele 9 și 10 din Protocolul privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene din 8 aprilie 1965 („Protocolul”), precum și articolul 6 alineatul (2) din Actul din 20 septembrie 1976 privind alegerea deputaților în Parlamentul European prin sufragiu universal direct,
 - având în vedere hotărârile Curții de Justiție a Comunităților Europene din 12 mai 1964, din 10 iulie 1986 și din 21 octombrie 2008¹,
 - având în vedere articolul 6 alineatul (3) și articolul 7 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice (A6-0196/2009),
- A. întrucât Aldo Patriciello este deputat în Parlamentul European, iar prerogativele sale au fost verificate de Parlament la 15 iunie 2006;
- B. întrucât, conform Curții de Justiție, Parlamentul European și autoritățile judiciare naționale trebuie să coopereze pentru a evita orice conflict cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor Protocolului; întrucât, în consecință, în cazul în care, împotriva unui deputat în Parlamentul European, a fost introdusă o acțiune în fața unei instanțe naționale, care a fost informată cu privire la inițierea unei proceduri de apărare a imunității și privilegiilor deputatului respectiv, în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, instanța națională este obligată să suspende procedura și să solicite Parlamentului să emită un aviz în cel mai scurt timp²;
- C. întrucât, în conformitate cu articolul 10 din Protocol, pe durata sesiunilor Parlamentului European, deputații beneficiază pe teritoriul național al statului lor de imunitățile acordate membrilor parlamentului statului respectiv și întrucât imunitatea nu poate fi invocată atunci când un deputat este surprins în flagrant delict; întrucât acest fapt nu anulează

¹ Cauza 101/63, *Wagner împotriva Fohrmann și Krier*, Culegere 1964, p. 195, cauza 149/85, *Wybot împotriva Faure și alții*, Culegere 1986, p. 2391 și cauzele conexe C-200/07 și C-201/07, *Marra împotriva De Gregorio și Clemente*, nepublicate încă în Culegerea de jurisprudență a Curții Europene de Justiție.

² Hotărârea pronunțată în cauzele conexe C-200/07 și C-201/07 *Marra*, alineatele 42 și 43.

dreptul Parlamentului de a ridica imunitatea unuia din membrii săi¹;

- D. întrucât, prin urmare, dispozițiile aplicabile cauzei respective sunt cele prevăzute la articolul 68 alineatul (2) din Constituția Republicii Italiene, care permite declanșarea urmăririi penale, fără formalități speciale, împotriva deputaților, în condițiile în care se prevede că, fără autorizație din partea Camerei căreia îi aparține, niciun membru al Parlamentului nu poate fi supus percheziției personale sau de domiciliu, nici nu poate fi arestat sau lipsit de libertate personală, sau reținut sub arest, cu excepția executării unei sentințe irevocabile de condamnare, sau dacă a fost surprins în momentul comiterii unui delict pentru care este prevăzută arestarea obligatorie în flagrant;
- E. întrucât, în forma sa actuală, Protocolul nu oferă Parlamentului European mijloacele necesare adoptării unor măsuri cu caracter obligatoriu pentru a-l proteja pe dl Aldo Patriciello;
1. hotărăște să nu apere imunitatea și privilegiile lui Aldo Patriciello;
 2. încredințează Președintelui sarcina de a transmite de îndată prezenta decizie, precum și raportul comisiei competente, autorităților competente ale Republicii Italiene.

¹ Articolul 10 din Protocol.

EXPUNERE DE MOTIVE

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

La ședința din 20 noiembrie 2008, Președintele Parlamentului a anunțat că, printr-o scrisoare datată 11 noiembrie 2008, a primit o cerere de apărare a imunității lui Aldo Patriciello, care a fost transmisă Comisiei pentru afaceri juridice, în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul de procedură.

Cererea privește procedura de urmărire penală declanșată de Parchet împotriva dlui Patriciello, actualmente pendinte la tribunalul districtual din Campobosso (cauza nr. 106/2004).

Dl Patriciello este acuzat de săvârșirea infracțiunilor menționate la articolul 81 alineatul (2), articolul 323 alineatele (1) și (2), articolul 640 litera (a), articolul 56, articolul 640 al doilea paragraf punctul 1, articolul 316 litera (a) din Codul penal, precum și pentru infracțiunile prevăzute la articolul 31, articolul 32 alineatele (1) și (3) și articolul 44 litera (c) din Textul unic privind construcțiile (Testo Unico sull'Edilizia).

Conform ipotezei de lucru a instanței judiciare teritoriale, dl Patriciello, care era „în momentul comiterii faptelor, vicepreședinte și consilier al Regiunii Molise” și „personaj puternic și influent și politician de frunte, precum și creator și proprietar de fapt, cu autoritate morală și economică, al Neuromed”, a participat la comiterea infracțiunilor susmenționate împreună cu președintele și, respectiv, administratorul delegat al Institutului Neurologic Mediteranean „Neuromed”, cu reprezentantul legal al Fundației „Paola Pavone”, cu directorul general al Direcției de sănătate și politici de securitate socială a Regiunii Molise și cu directorul general al Autorității sanitare Campobasso de la acea vreme.

Mai exact, dl Patriciello a fost acuzat de implicare în conducerea, controlul și sprijinirea acțiunilor întreprinse de președintele Neuromed și de reprezentantul legal al fundației „Paola Pavone”, care, la 11 septembrie 2008, au întocmit un contract de comodat cu privire la structura în cauză situată în localitatea Salcito, între fundația „Paola Pavone” (proprietarul și constructorul clădirii respective) și Neuromed, al cărui obiect consta în acordarea dreptului ca această instituție de asistență și cercetare să administreze clădirea în cauză „în profitul propriu, ca Centru de reabilitare, în regim de acreditare (provizoriu), împreună cu Regiunea, excluzând orice prestație socială sau de asistență”; în plus, se presupune că institutul în cauză „a fost deja construit cu ajutorul unei finanțări substanțiale din partea Regiunii (1 400 000 000 ITL), acordată pentru funcționarea acestuia în principal ca structură de asistență socio-sanitară” și a fost gestionat „ca o întreprindere privată clientelară, datorită elementelor subiacente, inevitabil legate de funcționarea structurii (angajări, afaceri în favoarea comerțului local, diverse societăți, negocieri etc.) cu scopul de a obține și/sau consolida consensul politic, în special la nivel local, și de a deturna finanțarea obținută către finalități clar diferite și absolut incompatibile cu cele pentru care aceasta fusese acordată.

De asemenea, acesta a căutat să obțină profituri enorme de pe urma serviciilor furnizate, care erau rambursate din belșug de către autoritățile regionale din Molise, aducând prejudicii atât administrației respective, cât și întregii colectivități”.

De asemenea, dl Patriciello este acuzat de săvârșirea infracțiunilor indicate mai sus de natură urbanistică, deoarece, în colaborare cu alți inculpați, ar fi „schimbat folosința inițial atribuită ca centru de odihnă, transformând imobilul respectiv, situat în localitatea Salcito, în centru de reabilitare avansată”, fără autorizația administrativă necesară, utilizând un imobil care „rămăsese fără autorizație de funcționare, întrucât fusese concesionat cu destinația socială inițială, între timp perimată”.

II. LEGISLAȚIA ÎN VIGOARE ȘI CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND IMUNITATEA DEPUTAȚILOR ÎN PARLAMENTUL EUROPEAN

Articolele 9 și 10 din Protocolul privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene din 8 aprilie 1965 prevăd următoarele:

articolul 9:

Deputații în Parlamentul European nu pot fi cercetați, urmăriți sau deținuți ca urmare a opiniilor sau voturilor exprimate în cadrul exercitării funcțiilor lor.

articolul 10:

Pe durata sesiunilor Parlamentului European, membrii acesteia beneficiază:

- a. *pe teritoriul național, de imunitățile recunoscute membrilor Parlamentului propriei țări;*
- b. *pe teritoriul oricărui alt stat membru, de exceptare privind orice măsură de detenție sau urmărire penală.*

Imunitatea este valabilă inclusiv pe perioada deplasării la locul reuniunii Parlamentului European, cât și la întoarcere.

Imunitatea nu poate fi invocată în caz de flagrant delict și nici nu poate constitui o piedică pentru Parlamentul European de a ridica imunitatea unuia dintre membri.

Procedura în cadrul Parlamentului European este reglementată de articolele 6 și 7 din Regulamentul de procedură. Dispozițiile relevante prevăd următoarele:

Articolul 6 – Ridicarea imunității

1. În exercitarea competențelor sale în ceea ce privește privilegiile și imunitățile, Parlamentul se preocupă în special de conservarea integrității sale ca adunare legislativă democratică și de asigurarea independenței deputaților în îndeplinirea atribuțiilor care le revin.

(...)

3. Orice cerere adresată Președintelui de un deputat sau un fost deputat în vederea apărării imunității și privilegiilor este comunicată în ședință plenară și trimisă comisiei competente.

(...)”

Articolul 7 – Proceduri privind imunitatea

1. Comisia competentă examinează fără întârziere și în ordinea în care i-au fost prezentate cererile de ridicare a imunității sau de apărare a imunității și privilegiilor.
2. Comisia prezintă o propunere de decizie care se limitează la recomandarea adoptării sau respingerii cererii de ridicare a imunității sau de apărare a imunității și privilegiilor.
3. Comisia poate solicita autorității interesate furnizarea tuturor informațiilor și precizărilor pe care le consideră necesare pentru a stabili dacă este cazul să se ridice sau să se apere imunitatea. Deputatul în cauză are posibilitatea să ofere explicații, poate prezenta toate documentele și mijloacele de probă scrise pe care le consideră pertinente și poate fi reprezentat de un alt deputat.
(...)
6. În cazurile de apărare a unui privilegiu sau a unei imunități, comisia precizează dacă circumstanțele constituie un obstacol de ordin administrativ sau de altă natură în ceea ce privește, pe de o parte, libertatea de circulație a deputaților care se deplasează către sau dinspre locul reuniunii Parlamentului sau, pe de altă parte, exprimarea unei opinii sau a unui vot în exercitarea mandatului, sau dacă se încadrează în aspectele prevăzute la articolul 10 din Protocolul privind privilegiile și imunitățile care nu se află sub incidența dreptului intern și prezintă o propunere prin care invită autoritatea în cauză să tragă concluziile care se impun.
7. Comisia poate emite un aviz motivat privind competența autorității în cauză și admisibilitatea cererii, dar nu se pronunță în niciun caz asupra vinovăției sau nevinovăției deputatului sau asupra oportunității sau inoportunității urmăririi penale a deputatului pentru opiniile sau actele care îi sunt imputate, chiar dacă examinarea solicitării îi permite comisiei să dobândească o cunoaștere aprofundată a cauzei.
(...)"

În ceea ce privește aplicabilitatea articolului 9, trebuie remarcat faptul că acuzațiile aduse dlui Patriciello nu se referă la opiniile sau voturile exprimate în exercitarea atribuțiilor de deputat în Parlamentul European, din simplul motiv că deturnarea fondurilor publice sau infracțiunile de natură urbanistică nu pot fi asimilate unei „opinii” sau unui „vot”.

În ceea ce privește articolul 10, dat fiind faptul că acuzațiile aduse dlui Patriciello se referă la fapte comise pe teritoriul Italiei, a cărei cetățenie o avea la acea dată, singura dispoziție aplicabilă este cea conform căreia „pe durata sesiunilor Parlamentului European, membrii acestuia beneficiază a) pe teritoriul național, de imunitățile recunoscute membrilor Parlamentului propriei țări.”

În Italia, domeniul de aplicare a imunității parlamentare este foarte asemănător celui propriu funcționării Parlamentului European, în temeiul Protocolului.

Articolul 68 alineatul (2) din Constituția Republicii Italiene are următorul cuprins:

Articolul (68) alineatul (2)

„Fără autorizarea Camerei de care aparțin, niciun membru al Parlamentului nu poate fi percheziționat și nu poate face obiectul unui mandat de percheziție la domiciliu, nu poate fi arestat sau privat de libertate prin orice alte mijloace, nici menținut în stare de detenție, cu excepția cazului în care este vorba despre executarea unei hotărâri sau condamnări

irevocabile sau despre un flagrant delict pasibil de arestare obligatorie.”

Altfel spus, în conformitate cu Constituția Republicii Italiene, poate fi declanșată urmărirea penală împotriva unui deputat în Parlamentul European fără nicio formalitate specială, o autorizare fiind necesară numai în anumite cazuri specifice.

III. JUSTIFICAREA PROPUNERII DE DECIZIE

Pe baza celor de mai sus, precum și a documentelor disponibile, trebuie concluzionat că, din punct de vedere juridic, cazul dlui Patriciello nu poate fi considerat ca fiind un caz de imunitate ce necesită a fi apărută de către Parlamentul European. În ultimă instanță, cazul dlui Patriciello intră pe deplin în domeniul de aplicare a legislației italiene.

În faza actuală a procedurii penale declanșate împotriva dlui Patriciello, articolul 68 alineatul (2) din Constituția Republicii Italiene menționat mai sus nu aduce atingere prerogativelor sale în calitate de parlamentar: în calitate de deputat în Parlamentul italian, acest nu se bucură de imunitate în cazul urmării penale ca atare.

În consecință, este evident, în speță, că articolul 10 litera (a) din Protocolul privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene, care lasă protecția deputaților în sarcina propriei legislații naționale, nu oferă Parlamentului European posibilitatea de a adopta măsuri obligatorii în vederea protejării dlui Patriciello.

IV. CONCLUZIE

Având în vedere considerațiile de mai sus, Comisia pentru afaceri juridice, după audierea dlui Patriciello și după examinarea argumentelor în favoarea și împotriva apărării imunității, consideră că Protocolul privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene din 8 aprilie 1965, în formularea actuală, nu oferă Parlamentului European posibilitatea de a adopta măsuri obligatorii în vederea protejării dlui Patriciello.

ANEXĂ: Articolul 68 alineatul (2) din Constituția Republicii Italiene

Articolul 68 alineatul (2) din Constituția Republicii Italiene are următorul cuprins:

„Fără autorizarea Camerei de care aparțin, niciun membru al Parlamentului nu poate fi percheziționat și nu poate face obiectul unui mandat de percheziție la domiciliu, nu poate fi arestat sau privat de libertate prin orice alte mijloace, nici menținut în stare de detenție, cu excepția cazului în care este vorba despre executarea unei hotărâri sau condamnări irevocabile sau despre un flagrant delict pasibil de arestare obligatorie.”

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	31.3.2009
Rezultatul votului final	+: 8 -: 0 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Carlo Casini, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis